

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název: *Selhání konsociačního modelu v Libanonu / The Failure of the Consociational Model in Lebanon*

Autor: Sámer Melhem

Vedoucí: Martin Štefek

Bakalářská práce Sámera Melhema pojednává o problémech politického uspořádání v Libanonu. Je členěna do osmi částí (vč. úvodu, závěru, seznamu zdrojů a příloh); celkově má 78 tiskových stran. V úvodu autor představuje téma a základní rámec, kterým je Lijphartova konsociační demokracie – koncept představený na konci šedesátých let. Právě Libanon byl v té době pro Lijpharta příkladem úspěšné konsociace. Cílem Melhema je poukázat na její krizové jevy a selhání po občanské válce a zodpovězení výzkumných otázek „*v čem spočívá ono selhání a proč k němu došlo a co jsou jeho příčiny? a také: zda dohoda v Taifu vedla skutečně ke stabilizaci situace a zda je takové řešení udržitelné dlouhodobě?*“

Druhá kapitola je podrobným popisem historie země vysvětlující dlouhodobé předpoklady politické nestability. Ve třetí kapitole pak autor pojednává o genezi použité teorie (vč. počátečního sporu s G. Almondem) a následně k charakteristickým znakům konsociace (tj. velká koalice, veto, autonomie a proporcionalita) přiřazuje libanonské realie. Neomezuje se přitom pouze na všeobecně známá fakta o charakteru tamní rozdělené společnosti. Autor se opírá o velké množství relevantní odborné literatury; do problematiky pronikl hluboko. Cenná jsou zejména jeho pojednání o stranickém systému a zejména o neformálním aspektu fungování stran (viz také podkapitola 5.4). Text má hodnotu nejen informační, ale také analytickou; kolega Melhem se totiž pouští do rozboru účinků volebního systému. Kromě popisu složité fungujícího systému blokového hlasování představuje volební zákon z roku 2017 a jeho účinky. (Používá Gallagherův index, Loosemore-Hanbyho index a ENPP a index fragmentace.)

Pátá kapitola je analytickým jádrem textu. Autor v ní nachází příčiny zhroucení modelu. Zmiňuje počet stran (Melhem mluví o „pasti konsociační demokracie“), charakter veta či školskou autonomní politiku, která fragmentaci zesiluje. Zmiňuje též míru, do jaké se obyvatelé země (ne)identifikují jako Libanonci. Neopomíná též důležitý faktor slabosti státu (viz závěr).

Autor se neuchyluje ke zjednodušujícím interpretacím; konsociační model přes závažné disfunkce považuje za „stabilní a rezistentní vůči různým výzvám“. Současně je schopen uvažovat o reformách – pro volby navrhuje systém alternativního hlasování nebo STV. Rozumně současně formuluje skepsi k radikální změně.

Shrnutí:

Bakalářská práce Sámera Melhema je stylisticky, obsahově, formálně a analyticky vyvedená. Student prokázal schopnost vyhledání relevantní odborné literatury v několika oblastech (rozdělené společnosti, stranické a volební systémy, Libanon), osvojení teorie a analytických nástrojů, provedení analýzy a napsání kvalitní případové studie.

Práci **doporučuji** k obhajobě a doporučuji hodnocení **výborné (1)**.

V Praze dne 31. 8. 2023

Mgr. Martin Štefek, Ph.D.